

Dñica quinta post pasce

Dñica quinta post octavas pasce. Sermo. j.

Estote factores vbi et non auditores tantum fallentes vos metipsum. Iaco. j. Dicunt medici et precipue Quicena cibus suavis et saporabilis sine masticatione deglutitur minime nutrit. et in corruptionem permutatur. quia in dentibus prima digestio celebratur. Moraliter per cibum corpalem intelligitur doctrina spiritualis. quia sicut ad cibum corpalem octo requiruntur. videlicet preparatio masticatio. in loco digestionis receptio. et in liquore conversio. liquoris in humore mutatio. ipsius per membra distributio. ipsius cum membris assimilatio. et incorporatio siue in naturam conversio. Sic cibus spiritualis doctrine. Primo a predicatore preparatur dum legit. debet enim predicare volentes sacras scripturas semper legere. quia sunt sicut colubae que resident circa fluentia plenissima. Debent enim sedere circa fluentia euangeliorum et sacre scripture. ideo dicitur dist. xxxvj. c. Qui ecclesiasticis. vbi dicitur. Predicatores quibus ecclesia circumferret sacris litteris spiritus debent insistere. ne tunc querant discere cum ex officio alios debent docere. Secundo cibus spiritualis masticatur dum in meditatione discutitur. Sic masticauit dauid doctrine verbum cum ps. cxvij. dixit. meditabor in mandatis tuis que dilexi. Et iterum in ps. xxxvij. In meditatione mea exardescit ignis. videlicet charitatis. quia dum doctrina lecta in corde masticatur tunc charitas magis augmetur. Tertio in loco digestionis recipitur dum in memoria reconditur. iuxta illud Thren. iij. Memoria memorero et tabescet in me anima mea. Quarto in liquore mutatur dum diligenter exponitur et ipsius per ipsum doctrinam. Quia dicitur xxxvj. dist. c. qui ecclesiasticis. si ex quibus omnibus quod non sufficit placere bona conuersatio nec morum honestas nisi addatur scientie doctrina. Quinto in humore conuertitur dum deuote predicatur et humiliter dicitur. nam cibum spirituale proponens indiget spiritu sancti gratia. et hoc non requiescit in corde superborum sed humilium. Iuxta illud Esa. vltio. Super quem requiescit spiritus meus nisi super humilem ido dicitur esse humilis. Sexto per membra distribuitur cum diuersis auditoribus secundum eorum indigentiam predicatur. Iuxta illud Mat. vl. Ite docete omnes gentes. Marc. vlti. Predicite euangelium omni creature. Septimo tunc membris assimilatur cum attente et mansuete ab auditoribus suscipitur. Iuxta illud Iac. j. In mansuetudine suscipite insitum verbum. Octauo tunc incorporatur et in naturam corporis conuertitur dum in opere perficitur. de quo dicitur apostolus. Charissimi estote factores vbi et non auditores tantum. quia nisi secundum verba dei bona fecerimus quasi cibum non masticatum deglutimus. quod nihil nutrit. sic nec cibus spiritualis. Ideo estote factores etc. In quibus verbis hortatur nos ad duo. primo ad vbi dei operationem

ibi. estote factores vbi dei. secundo ad vitali locutione. ibi. si quis autem putat. Circa primum nota audivit vbi dei quilibet esse debeat ostendit ex ipsis auditoribus. Primo quia ipse aures sunt apte. non enim aliqui claudunt sicut oculi vel os. In quo moraliter ostendit quod homo spiritus debet esse paratus ad audiendum verba dei. quia dicitur Richardus de secundo victore. Audit vbi dei principium est penitentie. consolatio anime. dulcedo iocunditatis. causa omnis actionis sacre. origo totius felicitatis beatitudinisque eterne. Et nota quibus verbum dei spiritus est audiendum tantum dñicis diebus ad audiendum illud ex precepto obligamur. ideo tunc debet audiri cum reuerentia et auditate. nam cum magna reuerentia ac desiderio iret infirmus ad reliquias sanctorum per quas crederet se sanari Tales enim reliquie sunt verba dei. que expellunt et sanant omnem languorem sed septem peccatorum mortalium. sicut habes superius parte prima dñica Judica. f. ij. A. A. A. Ido dicitur Sapientia. xvj. Neque herba neque malagma sanauit eos dñe. sed primo tuus qui sanat vniuersa. quia quod verbum dei non est minoris efficacie quam sanctorum alique reliquie. mirabile est quomodo aliquis infirmus in animo remaneret a sermone nisi curaret. quia qui ex deo est verba dei audit. Io. viij. Secundo aures sunt cartilaginose. quia duabus de causis fuit hoc necessarium. Primo propter defensionem. defendit enim ne nocentium decidat in auditum. Secundo propter iuuamem. quia vox percussis aeris cum ad cartilagineam puenerit fortiter ad iuuamem intra foramina audit. Moraliter per hoc quod aures sunt cartilaginose significatur quod illud quod audit homo in sermone ne postea per obliuionem perdat debet in carta scribere si scribitur est. Quia die metrista. Vox audita perit littera scripta manet. Stultum est enim propter confidentiam memorie non scripturam commendare. Io dicitur Sapientia. Scribe sapientiam in tempe vacuitatis. Eccl. xxxvij. Si autem auditor vbi dei est illiteratus debet ea scribere in libro cordis sui. Iuxta illud quod canit ecclesia. Audi israel precepta dñi. et ea in corde tuo quasi in libro scribe. et dabo tibi terram fluentem lac et mel. Sicut ergo maria scripsit omnia verba hec conferens in corde suo Lu. ij. Ita etiam iste scripsit in corde suo verba dei. de quo legitur in vitali. li. ij. c. clvij. Quod fuit multo tempore fornicationibus deditus mente et corpore et ingressus ecclesiam audiuit verba Esa. j. Lauamini et mundi estote. auferite malum cogitationum ab oculis meis. ex quibus conpunctus igemiscens intra se dixit. Dñe iesu qui venisti saluare peccatores. ecce amodo ex toto corde confitebor. et ulterius mala non faciam sed seruiam tibi in conscientia munda. Et quia hoc verba in corde suo inseruit et propter illa penituit iohannes paulus abbas ipsum cum clara facie egredi ecclesiam aspexit latus niger intrasset. de hoc visus est pluri clari. f. pte positum. dñica. lx. f. ij. B. A.

Tertio aures sunt pforate. s. sunt h. foramina sic trāssusa ne frigid⁹ aer nimis cito intrās iterio res panniculos ledat. 7 ne nociuū aliqđ accedat. qđ auditū impediāt. vt dicit **Cōstantin⁹**. In quo significat moraliter qđ qđba dei audiunt debēt se trāsuertere meditādo. 7 ea frequēter recitando. vel qđba dei audita trāsiūt. qz ea corde pscrutādo discernūt. 7 in affectū operis pducunt videlicet fm ea faciēdo. **Nā** qui qđba dei audiūt 7 nō faciūt. sed vt sciāt loqui. siles sunt lecatōrib⁹ gustantib⁹ plura vina nō vt emāt. sed vt possent dicere alijs illud bonū istud meli⁹. vel sunt siles militib⁹ vel clericib⁹ tibus ad nūdinas nō vt emāt vel vendāt. sed vt tm loquant⁹. vt etiā siles sunt cribro quod si ponat in aqua statim replet. sed nihil remanet cū extrahit. Sic cū smonē audiūt aq̄ compunctionis 7 deuotionis sunt pleni. sed cū reccesserint sunt vacui 7 auditorū memoriā nō habent. de hoc etiā dicit **Eccl⁹. xxxj.** Cor fatui q̄si vas cōfractū oēm sapientiā nō tenebit. 7c. Et certe si nō retinent min⁹ fm ea faciunt. ido cōquerit dñs **Ezech. xxxij.** Audiūt smōes meos 7 nō faciunt eos. Vel talis hō qui auditor est xbi dei 7 nō factor compaf viro cōsideranti vultū natiuitatis sue in speculo. cōsiderauit em se 7 abijt 7 oblitus ē qualis fuerit. **M**oraliter p speculum significat sacra scriptura in q̄ nō solū videmus deū. sed etiā mores nros scz quales esse deberem⁹. qui fm legē dei viuere deberemus. vel doctrina ido compaf speculo quia docet quid sit purgandū in facie cor/poris. Ideo dicit **Hiero.** in epla ad demetriadem virginē. vtere lectiōe diuina. vtere speculo. vt vide speculū feda corrigēda. pulchra cōseruāda. 7 pulchra faciēda. Scriptura enim speculū est feda ostēdēs 7 corrigi docens 7 cui alludit **b. Greg⁹. iij. moral. c. j.** Sacra scriptura quasi speculū quoddā mentis oculis opponit vt interna nra facies in ip̄a videat. Ibi em feda. ibi pulchra nra cognoscim⁹. ibi sentim⁹. q̄tum pficim⁹ q̄tū ve a pfectu discedam⁹. H ille. Sunt em quidā q̄ sicut in speculo sic in sacra scriptura vel xbo dei vidēt defect⁹ suos 7 ad horā cōpungunt. sed cuz reccesserint a loco statim obliuiscunt 7 agunt vt pus. ac si nunq̄ audissent vel vidissent se eē in magnis peccat⁹. Sunt 7 alij qui habēt in facieb⁹ aiarū suaruz maculas manifestas pctōrū 7 tm nolunt accedere ad speculū sacre scripture. recte sicut ille qui habet in facie sua corpali aliquā maculaz corpalem 7 notabilē abhorret se in speculo videre. 7 si interdū speculū inspexerit. tm nulluz sibi placebit. sicut narrat de quadā defor/ma turpi puella. Ista em vt dicit **Hol. lec. c. j.** distortam habuit faciē 7 elongatam. 7 quotiens respexit speculum doluit 7 offendebatur. defor/

mitatē aut suā semp speculo imputauit. ideo plura specula fregit quasi omnino deprauantia mulieres. Ita etiam est in ecclesia de hominibus multū vitiosis. nec vitā suā volentib⁹ emendare. nullus sermo bon⁹ eis placz. p quē libet bñ pdicantem offendunt. semp perpendunt in isto speculo vitā suam esse turpē et distortam. nō tamen se corrigunt p penitentiam sed quātūcūq̄ bene audierint de scripturā statim ppter veterem consuetudinē obliuiscunt quales in speculo describuntur. de talibus bene dicit hic. **Si quis est auditor verbi et non factor.** Et ideo bene pmittit estote factores xbi 7 nō auditores tm. Nam legim⁹ **Exo. xxx viij.** qđ moyses de mandato dñi quoddam fecit lauatorium quod ponebat inter tabernaculum 7 altare. in cui⁹ margine supius erant specula. inter⁹ cōtinebat aqua vt sacerdotes anteq̄ ad altare accederent inspicerent si aliquam maculam ad abluendū haberent. Sic dicit magister in historijs. 7 si eā haberet abluēdo deleret anteq̄ accederet ad altare. Ito modo moraliter in scriptura sacra est interius aqua gratie 7 deuotionis. 7 exteri⁹ in xbo doctrine sunt specula informatiōis sincere vt ois homo inspicere possit seipsum 7 emendare qđ fuerit defectiuum. Quarto aures sunt multipliciter passiuę. Nam aliquādo patiuntur ex apostematione 7 exinde venit eis sordiditas innaturalis. Si autem vis curare 7 hoc apostema maturare dant medici talē doctrinam. vt patiens apostema auris recipiat folia ebuli. raphani maioris camomille centauree 7 betonice 7 decoquant illa simul in vino vel aceto 7 fiat emplastrū super aurē vel recipiat stercus columbinum mixtum aceto 7 hoc soluit. **M**oraliter per apostema auris intelligit odiū vel rancor cordis quod audiens concipit ex auditu verbi di. Sicut dicit de illis **Amos v.** Odio habuisti corripientē in porta 7 loq̄ntem pfecte abominati estis scz doctrinā eoruz spernēdo. si aut vis curare hoc spirituale apostema odiū vel rancoris contra pdicatores cōceptum ppende amaritudinem mortis. que intelligit p amaritudinē foliorū herbarū pdicārum. h in quā amaritudo mortū quā cōiter pdicatores patiūt odiētib⁹ 7 eis detrahētib⁹ ē decoquēda i aceto amare pene iferni. vt vicz cogitādo qđ amare mozier⁹ 7 dire in iferno cruci eri. Sic ille de q̄ refert **Vincē. in spe. histo. li. xxij. c. cxx.** cū scūs **Amād⁹** traiecit. vt b epi⁹ valconia xbu dñi pdicaret. lubric⁹ quidā ioculator 7 leuis cōtra ipm odiū cōcipiens verbis eius detrahere cepit. q̄ statim a demōe correptus pprijs dētib⁹ se discerpēs. 7 qđ iniuriā viro dei fecerat cōfitens statim amare expirauit 7 fortassis amariorē penam inferni iuenit.

Dñica quinta post pasce

Si em hoc pones sup aures interiores anime tue utiq; tunc curaberis ab odio & rãcore. **S**econdo auris patit ex vermũ in tratione & fm medicos cura est vt imponant amara & aceto fa. nam coliquintida que e herba amara debet coqui in aceto cũ eleboro. & debet fieri vaporatio in aurẽ. & necant omnes vermes. **P**er vermes moraliter intelligunt diabolice cogitationes vel cõcupiscentie carnales q; vermes hic non moriunt. **J**uxta illud **Esa.** vlti. xmis eorũ nõ morietur. quia quãdiu homo viuit i hoc mundo a diabolo temptat & a carne sua i pugnat. **I**sti vermes spirituales impediunt verbi dei auditores. quia dicitur **Luc.** viij. q; diabolus venit scz p temptationẽ. & tollit verbum de cordib; eorũ ne credẽtes salui fiant. d carnalib; aut dicit sapiẽs. **A**udiuit scz luxuriosus. scz verbuz dei de castitate & displicebit ei & pũciet illud post dorsum suum. **Ecc̃i.** xxj. **S**i ergo vis vt hi vermes aliquo qualiter moriantur recipe coliquintidam per quam intellige mortem ratione amaritudinis. de q; **Ecc̃i.** xij. **M**ors q; amara e memoria tua. hanc decoq; in aceto sup litij infernalis. & euapora p meditationẽ in aure mentis. quia dicit **Amãd.** li. j. c. x. luxuriosi & qui in delitijs suis carnẽ nutriunt & in obstinatiõẽ sua pdurauerint. a serpẽtib; deuorabunt. a bufonibus ignitĩsq; aculeis vsq; ad viscera torquebunt. **T**ertio auris patitur ex mala nerui cõtractione seu dispositione. & hoc fit qñ aliq; volens audire xbum dei retrahit a malis suggestionibus aliorum. vt sic a bono pposito delistat. & cum eis ad tabernã & gẽtacula vadit. vt deo suo. scz ventri diligẽs ministeriũ faceret. **E**st em taberna tẽplum isti nẽphandi dei turpissimi. in q; cultores ventris inueniunt assidui a mane vsq; ad meridiem in comestationibus. in impudicitijs occupati. de quo tẽplo verificat illud. **ij.** **B**abab. vj. **T**emplũ luxuria & comestationibus erat plenum & scortantium cum meretricibus. nõ solum aut a mane vsq; ad meridiem. s; etiã vsq; ad mediam noctẽ. isti deo seruũt in templo suo vt verificat illud **Esa.** vij. **S**eruiẽt ei die ac nocte in templo suo quis fruct; vt querit **Hol.** lec. cxi. puenit eis inde: certe directissime cõtrariũ illius quod intẽdunt. **N**az per cibum. potum. ludum. prolongare reputat vt tam & cum manibus vel opibus pprijs se occidunt. **F**igura isti habet. **iii.** **R**eg. xix. vbi legit **Sennacherib** dñi adoraret in templo deum suum a pprijs filijs occisus fuit. **S**enna/cherib interpretat alleuans defectionem. & significat potatozem quemlibet qui timet si intraret die dominica ad ecclesiam ad verbũ dei audiendum & diuina officia q; in corpe suo deficeret. dicunt em. p̃dicatoz diu p̃dicat & misse

ptrahunt. quare ob illam defectionẽ releuandum ad tabernas vadit & ibidem a pprijs filijs. id e. opibus suis malis occidunt. tam in corpe q; in anima. quia plures ppter crapulã gulam & ebrietatẽ pereunt. q; gladio fame siue peste. vt dicit **Galienus.** **E**cce illud e tẽplum insolentie quod deus ṽter habet. **S**econdo deus iste habet altare affluentie quod in mensa sua de qua exponit illud. **ps.** lxxvij. fiat mensa eorũ corã ipsis in laqueũ. **E**st em d; diabolo sicut de aucupe. hic em vbi maiorem copiam cibi spargit. ibi laqueũ abscondit. vt dum aues audius comedat citius capiatur p pedem vel per collum. **E**odem modo interfecula & pocula que sup mensam ponunt collocat diabol; laqueũ gule vt excessiuos & voraces similiter cõprehendat. **J**ux illud **Ecc̃i.** ix. sicut cõprehendunt aues laqueo. sic capiuntur homines aliqui p caput. quia forte loqui nõ possunt. nec sensib; alijs bñ vti. alqui p pedes qui licet garrulare valeant. incessu tripuant. vt de hoc altari verificatur illud **ps.** i. **T**unc imponent sup altare tuũ vitulos. **T**ertio iste deus habet sabbatũ somnolẽtie. **S**abbatum idẽ est q; requies. & certe cultores ventris cuz in templo deo suo seruiunt fatigati a ceruisia vel vino necesse habet pfunde dormire. & crastino die tarde ad ecclesiam dei venire. sabbata eius custodire vt sic de quolibet exponat illud. **Iob.** ix. **N**õ est hic hõ a deo. q; sabbatũ nõ custodit. **Q**uarto habet de; iste sacrificia supfluitatis que sunt diuisa fercula supfluose & curiose parata. que magis nocent q; pficiunt. nam nocent anime. quia ipsam damnant. quod probat. **xliij.** dist. c. nõ liceat. s; si ergo. vbi dicit. **S**i comestationes damnabiles sunt laicis multo magis sacerdotibus imputantur ad gehennam. vt dicit glo. comestationes facere. scz de confectis peccatũ mortale e quod credit **Hugo** quãdoq; nõ vero semper. scz tunc solum cum deducunt in consuetudinem. vt ait **Hiero.** xxxv. dist. c. ab exordio. et de consecra. dist. v. ne tales. **I**tẽ nocent nature. quia infirmitatẽ causant. **Q**uia vt ait **Boetius** li. ij. **psa.** v. paucis minimisq; natura contenta est. **C**ui facietatem si superfluis ṽgere velis. quicquid supinfundere velis aut iniocondum fiet aut noxium. multos eni morbos multa fercula fecere. **D**e istis sacrificijs dicit **Esa.** j. **N**e offerat; vltra sacrificiũ frustra. **Q**ui to habet oblationes iniquitatis. **I**ste oblationes sunt scortationes & simbolizationes quas libentius faciunt in taberna q; oblationes in ecclesia. de hac oblatione dicitur **Ecc̃i.** xxiij. **I**mmolantis ex iniquo oblatio est maculata. **S**exto habet incensum voluptatis. hoc e species confectiõis & electuaria odorifera palatũ

inflammata ut potibus delectentur et imprecipi-
 bilitate ingredientur. De hoc incenso dicitur per prophetas
Esa. j. Incensum abominatio est mihi. **Septio**
 habet sacerdotes laboriosos. hi sunt venato-
 res, piscatores, coci et ceteri subservientes quorum to-
 ta sollicitudo est parere sacrificia deo veteri. de his
 sacerdotibus dicitur in psalmo xxviii. **Moses** et **aa-**
ron in sacerdotibus eius. **Moses** interpretatur as-
 sumptus de aquis. et significat piscatores. **aa-**
ron qui vitulos et arietes iugulavit macellariu signi-
 ficat. et hi sunt in eis sacerdotes dei veteri. **Octa-**
uo habet cantatores luxuriosos qui cantilenas et la-
 sciuias vocibus effeminatis et gestu meretri-
 cio cum musicis instrumentis decantant. de his
 dicitur **Esa. v.** **Ue** qui surgit mane ad sectandam
 ebrietatem. et potandum usque ad vespam ut vino
 estuetis et cythara et lyra et tympanu in iuuuijs
 vestris. et opus domini non respicitis. **Nono** habet
 iste delectores suos medosos. et hi sunt histri-
 ones. ioculatores. adulatores et medaces can-
 trices pmentes illum sonu a quo lucrant vi-
 ctu sibi. **Quarto** auris patitur propter nature de-
 fectioez. vel propter inobedientiam materie. et sic
 aliquando auditus non habet ex defectu foraminis quod in
 principio neglexit perforare. **Sic** moraliter ali-
 qui deficit aliquando circa auditu verbi dei. quia il-
 lud quod audit non penetrat cor eius. et hoc vel est
 ex defectu naturalis intellectus vici quod homo non
 intelligit quod audit. sicut dominus dixit discipulo ad
 huc rudis. **Matth. xv.** **Adhuc** sine intellectu
 estis. vel quia non recipiat cum affectu et volunta-
 te obediendi vel faciendi. **Contra** quod dicit hic
 apostolus. **Estote** factores verbi etc. **Quinto** quia au-
 res hominis sunt parue. **Na** sicut dicit philosophus lib. j.
 animalium. **homo** inter omnia animalia habet aures im-
 mobiles et breuiores. sed ad audiendu maxime
 efficaces. et hoc est propter bonitatem complexionis in
 quo moraliter significat quod homo in audiendo ver-
 bum dei debet esse firmus et quietus. sicut **ma-**
ria magdalena que sedebat secus pedes domini.
 et audiuit verbu illius **Luce. x.** et hoc signifi-
 cat aurium immobilitas sed breuitas aurium signi-
 ficat quod homini delectabilis et competens est
 non plura sed doctrina breuis. vnde predicati-
 ones non debent esse longe sed breues et succin-
 cte que auditu delectent et animu non grauent.
 vnde **Hugo** de sanc. vic. in didal. lib. v. dicit. quod
 lectio duobus modis fastidiu animo ingere-
 re solet et affligere spiritum. qualitate vici si obscu-
 rior fuerit. et quantitate si plixior extiterit. in
 quo vti moderamine magno oportet ne quod
 ad refectionem questu est sumat ad suffocatio-
 nem. hic concludit sermonem. **Quantu** ad secundum
 principale hortatur nos apostolus ad veritatis lo-
 cutionem cum dicit. **Si** quis autem putat se religi-
 osum esse et non refrenat linguam suam. huius va-
 na est religio. **Circa** quod nota homo dicitur linguam suam

refrenare a multis. **Primo** a mendacio. **Dicit**
 enim **Aug. li. xiiij. de trini. c. xv.** **Quo** quippe mens
 imago dei est quo eius capax est. eiusque princeps
 esse potest. **Et** ideo sicut in trinitate paterna perso-
 na gignit verbu quod est veritas. ita mens hu-
 mana nullu verbu aliud gignere debet nisi ve-
 rax. iuxta illud **Eccl. xxxvii.** **Non** omnia opa ver-
 bu verax precedat te. de hoc quere plura parte
 j. feria. vj. post **Judica. 22. j.** **Narrat.** n. hi
 storia quod cum **Huilelmus** dux normanie regnu
 anglie acquisiisset. deliberauit quod linguam
 saxonica destrueret posset. et anglia et normani-
 am in lingua concordare. id ordinauit ut nullus
 in curia regis placitaret nisi in gallico loqueret-
 tur. **Et** ite quod quilibet puer positus ad litteras dis-
 ceret gallicu. et per gallicu latinu. que duo adu-
 s obseruant. **Isto** modo moraliter princeps
 huius mundi diabolus est. **Joh. xvj.** **Princeps**
 huius mundi iam iudicatus est. sed vix est quod prin-
 cipatu suu non habet in hoc mundo hereditaria
 successione sed violenta oppossione. et id non est he-
 res sed quisquis. idioma suu in puincia infer-
 nali est mendaciu. quia dicit **Joh. viij.** **Cum**
 loquit mendaciu ex proprijs loquit. et id ut co-
 cordet mens cum puincia infernali in idiomate
 ordinauit quod omnia secularia in puentionibus.
 imitationibus et mutationibus vtant mend-
 acijs. id dicit **Cris. di. lxxxvii. c. eijciens.**
Mercator sine piurio et mendacio esse non potest.
Et sicut puer docendus in schola primo discit
 gallicum. ita puer appli cadus seculo cum stu-
 dio et labore addiscit loqui mendaciu. iuxta il-
 lud **Hiere. ix.** **Docuerunt** linguam suam menda-
 cium. **Et** nota ad refrenandu linguam ab hoc pec-
 cato primo valeat verba sacre scripture que dissua-
 dent nobis mendaciu. primo verbu ponit **Eccl.**
iiij. **Ne** accipias faciem aduersus faciem tuam. nec
 aduersus aiam tuam mendaciu. dicit glo. faciem ad-
 uersus faciem suam accipit que veritate excluda a cor-
 de suo que est dei similitudo. falsitate que est diaboli
 facies assumit. **Secundum** verbu quod dissuadit me-
 daciu ponit **Eccl. vij.** **Noli** amare mendaciu
Et in eodem. **Noli** velle metiri omne mendaci-
 um. **Tertium** ponit **Leuit. xix.** **Non** mentamini
 neque decipiat vnusquisque proximu suu. **Secun-**
do potest valere ad refrenandu linguam ab hoc
 vicio. quia peccatum est diabolicum. **Primu** n. me-
 daciu dixit diabolus **Gen. iij.** **Nequaquam** mo-
 riemi. ideo dicit de ipso **Joh. viij.** **Mendax**
 est pater eius. **Ipsa** est pater mendacij. quia pri-
 mus est. et ideo per hominis que mentis. nam homo men-
 dax filius est diaboli imitatione. iuxta illud. vos
 ex patre diabolo estis et desideria patris vestri
 vultis facere **Joh. viij.** **Et** d. a. videt quod oes
 hoies sunt diaboli filij et imitatores. eo quod om-
 nes sunt medaces. iuxta illud ps. cxv. **Omnia**
 homo mendax. **Et** **Ro. iij.** **Est** autem deus verax. ois

Dñica quinta post pasce

hō mēdax. rñdēf hō ex se pōt eē mēdax. qz vo
lūtas sua mutabil' est. s̄ ex deo verax. **S**ed ad
dictū dō dī qz h̄ dixit iuxta illd̄ dictū. ij. elenē.
Cōturbati nimis p̄vident. iō dixit. **E**go dixi
i excel. meo. i. p̄uent' turbatōe. **N**ā i hebr̄. h̄f
Ego dixi i festinatōe vel subitatōe mea. qz ex
turbatōe mentis p̄cipitāter locut' fuit oīs hō
mendax. **T**ertio pōt valere ad h̄ qz p̄ctm̄ illd̄
mēbz inq̄nat in q̄ magi indecēs est immūdicta
vīz os. reddit. n. illud abominabile deo. iux̄
illud **Proū. xij.** Abominatio ē dño labia mē-
dacia. **Q**uarto pōt valere ad h̄ qz p̄ctm̄ illud
hoīem falsum reddit. **Q**uātū. n. p̄ualet dena-
rius bon' denario falso. tantū p̄ualet hō ve-
rax hoī falso z mēdaci. vnus bon' denari' cē/
tū p̄ualet falsos. z vn' hō verax centū mēda-
ces. vñ multo melioraref aliq̄s si remoto pec-
cato mēdaci' vera d̄ cetero loq̄ref. **Q**uinto pōt
valē ad hoc. qz mendaciū ē qdā gen' veneni.
qd̄ tāte efficacie ē qz i ipso ore p̄sistēs ipm̄ ho-
minē occidit. **Sap. j.** Os qd̄ mētīf oc. ani. **E**t
certe mīz est qz miseri hoīes nō timēt cū vene-
nū illud in ore sentiūt. peius ē venenū illd̄ ma-
teriali veneno sicut cā solet deterior eē suo ef-
fectu. **S**cdo refrenanda est lingua a multilo-
quio. quia multiloquiū hoīem odiosum red-
dit. pauciloquiū vō amabilē. **N**ā inq̄rogat' qd̄
dā p̄bs quō q̄s posset placere hoībus ast. **S**i
gesseris optima z locut' fueris pauca. **Iō** dīc
sapiēs **Eccī. ix.** Terribilis ē i ciuitate sua hō li-
tigiosus. z temerarius in v̄bo suo odibil' erit.
Iō nota qz huic vitio opponit' silentiū z taci-
turnitas. **E**st. n. silentiū virtuosū p̄mo custos
p̄scie. **Nā** **Proū. x. dī.** In multiloquio nō de-
erit p̄ctm̄. i. falsitatis. q̄ aut̄ moderat' labia sua
Glo. fm̄ moderamen recte rōnis. dicendo dī-
cēda. tacendo tacenda. tpe. loco z alijs circū/
stātīs debitis. prudētissimus ē. **U**n̄ credo dī-
cit **Hol. lec. cc.** qz q̄cūqz est pnus ad loquēdū.
illius p̄scia cito ledit. **E**t sic nullus thesaurus
securus reponit' in cista que nō habet serā ita
nec virtutes diu manēt in p̄scia hoīs q̄ immo-
derat' ē ad loquēdū. **Iō** taciturnitatē cōmen-
dās **Orig.** dicit. **T**aciturnitas est p̄fecte cha-
ritatis acq̄sitiō. vere pacis p̄seruatiō. amīco-
rū multiplicatiō. eterne btitudinis adeptiō. z
oīm virtutū p̄summatiō. **Q**uaprop̄ antiqui
p̄bi silentiū docuerūt z tenuerūt. **Nā** **P**itago-
ras docuit discipulos suos vt p̄ quinquenni-
um tacerent. z interim sufficiēter instructi tā-
q̄ eruditi sapia loq̄renf. **E**t idēz dixit. loq̄ iḡ-
rat q̄ tacere nescit. **E**t itēz. **Q**ui inq̄t multum
loquit' signū ē qz paz̄ intelligit. **S**ilr̄ simonia-
des p̄bs docuit silentiū. tuti' est inq̄t tacere q̄
loq̄. neminē tacendo multos aut̄ loq̄ndo cog-
uim' circūuentos. **A**bbas etiā agathō lapidē
p̄ trienniū i os posuerat vt disceret taciturni-

tatē. vt legif i vitasputz. **I**nuenit de qdā mi-
lite potēte q̄ voluit intrare religiōz. z misit qn̄
dā vasallū ad abbatē iniungēs ei qz dicēt ab-
bati se velle istā religiōz intrare. **A**ddidit etiā
qz diceret se mutū. patū tñ i omib' se obedire
Ad iō fecit. qz sepe i lingua offenderat. z cogi-
tauit qz nisi caueret sibi. lingua auferret bona
q̄ ibi faceret. z recept' miles ille in religiōe illa
credebat' mutus. **E**xīēs aut̄ qdā vice cū abba-
te ad quendā militē q̄ laborabat i extremis vi-
dit aiām eius cū ipse moreret' miserabiliter a
demonib' trahi. z p̄patiens clamauit. z discē-
dētes inde obuiū aliū militē habuerūt q̄ p̄mi-
sit abbati qz abrenūciaret sc̄lo. z cū p̄cederet i
quodā pōte. tēptās viāz corā abbate decidēs
de pōte submersus ē. cui' aiām vidit miles ab
angelis i specie monachi in celū deferrī. z so-
lutus ē i gaudiū. **E**cce illa dignat' est sibi dñs
p̄pter silentiū demonstrare. **C**ū aut̄ abbas ve-
nisset ad claustr' adiurauit militē i v̄tute obe-
diētie vt sibi diceret si loq̄ posset cur i morte il-
loz duoz se talif̄ habuisset. **C**ui inquit miles
Abale fecisti qz p̄tra p̄positū meū me loq̄ fe-
cisti. s̄ tñ tibi indicabo. z oīa ei p̄ ordinē enar-
rauit. deinde petijt vt aliquo recluderē loco
vbi taciturnitatis sue p̄positū posset seruare.
Et quare sic silentiū dilexerūt? certe dico. q̄a
hoīes tpe belli libētius manēt i ciuitatib' mu-
ratis q̄ extra. qz ibi ē maior fortitudo. ita bo-
ne p̄sone in silentio munitē sunt magis q̄ for-
tia castra. iuxta illud **Esa. xxx.** In silētio z in
spe erit fortitudo vestra. **S**ecundo silentiū ē
frenū insolētie. **M**obiles. n. equi frenant'. sed
viles z nullius valoris frenis nō vtūtur. **E**o
dē mō moraliter sancti viri qui xpm̄ ferunt p̄
obediētiā frenant' p̄ silentiū a sermonib' in-
discretis z piculosis. iuxta illud **Eccī. xvij.**
Verbis tuis facito staterā z frenos ori tuore
ctos. **P**ro his frenis petit **Dauid** in ps̄. cel.
Done dñe custodiā ori meo. z ostiū circūstan-
tie labijs meis. vbi dīc̄ m̄ḡ i glo. **P**er os itel-
ligit os cordis. sic petijt cordi z ori apponi cus-
todia ne stulta p̄mat. **T**ertio silentiū ē decor
innocētie. **N**am. **j. Pol. dī.** Silentīū mulie-
ris prestat ornatū. **U**nde quidā p̄bus dicenti
sibi mala dixit. **T**alia nō curo. qz audit' debet
esse robustior lingua cū hoībus singul' sit vna
tñ lingua. z aures bine. **Q**uarto silentiū est si-
gnū sapie. qz **Eccī. xx.** Sapiēs tacebit vsq̄ ad
t̄ps. **E**t **Proū. xvij.** Stult' quoqz si tacuerit
sapiens reputabit'. **I**do dicit **Señ.** Taciturni-
tas hoīs stulti sapia ē. i. reputāda. **Nā** quidā
p̄bs cuius rustico i quiniō tacenti ait. **E**x do-
ctis hoc solum habes. **P**rop̄ h̄ ait **Job. xij.**
Utinā taceret' vt putarem' eē sapiēs tāq̄ qn̄
to p̄fūdior tāto dētior. **E**odē mō sapiētes qn̄-
to p̄fūdi' sciūt tāto dētius silent. **Proū. xvij.**

Quod profunda vba ex ore viri sapientis. Pauper mercator transiens d villa plura h3 vba q3 va des de patria. ita est q3 sciens paucissima sp e factas de nihilo. iō dī Prouer. xiiij. vbi pluri ma sūt verba ibi frequēter egestas. **E**t p oppo sitū habentes diuitias sapie z prudentie cum modestia z in silentio exprimunt animū suuz. iuxta illud **Esa.** viij. **A**que siloe currunt cum silentio. z interpretatur siloe missus. z significat quemlibet doctozē vel p̄dicatozē q̄ missus ē a deo immediate vel a supioribus ad docēduz cui q̄dē aque vic3 sapie currere debēt cū silē tio z non magno supbie strepitu. **Q**uia **Eccl̄s** ix. **V**erba sapientū tunc audiunt cū silentio. iō metrice dī. **S**cire loqui decus ē et scire ta cere. **H**ec duo si scire poterit pit' erl. **T**ertio re frenanda est lingua a detractioe. iuxta illud **Sap. j.** **C**ustodite vos a detractioe z parcite lingue. **D**icit. n. q̄ aues habentes linguas partitas nunq̄ bñ loquūtur. **A**ues moraliter significant homies. iuxta illud **Job. v.** **A**uis nascitur ad volandū. z hō ad laborem. **I**sti q̄ dē hñt linguas ptitas q̄ in eadē narratiōe ver boz de p̄sona dicunt quedā bona z quedam mala. mala p̄ferūt p̄ ser p̄ncipalif. bona vō p accidens et sc̄ario. vel hñt ptitas linguas q̄ blandiunt in p̄ntia z mordent in absentia. **E**t ideo de ipsozū linguis notabiliter dicit p̄s. v. **S**epulcz patēs est guttur eoz. liguis suis do lose agebāt. **I**lle q̄ in ludo scaco3 nouit bñ lu dos ptitos d̄ facili pōt circūuenire z mattare locium. z ita isti dolosi detractozes a tergo z adulozozes in facie facile circūueniūt impu dentē. **S**ic diabolus decepit. **E**uā **Ben. iij.** ne qua3 moriemī. scit. n. deus q̄ i q̄cunq3 die co mederitis ex h̄ apientē oculi v̄ri z eritis sic dī sciētes bonū z malū. **E**cce q̄ ibi fuit detractō z deū iponēs sibi inuidiā. z alia adulatio mu lieris pmittens ei immortalitatē z omnē sciaz **S**ic adhuc sunt multi hoies filēs diabolo qui vt decipiāt pximū alijs detrahūt q̄ sūt absen tes z laudāt p̄ntes. de his dicit **Esa. lxj.** **P**ro pfusiōe v̄ra duplici z ruboze laudabūt p̄tem eoz. **I**sti figurant p̄ ammō regē ammonitaz de q̄. ij. **R**eg. x. **Q**ui tulit seruos dauid z ra sit dimidiāz partē barbe eoz. z p̄scidit vestes eoz vsq3 ad nates. et dimisit eos cōfufos tur piter valde. **I**sto mō detractozes q̄ significan tur p̄ ammō q̄ interpretatur p̄pls iniquus. vnā partē radunt p̄ adulatiōes suauēs z aliaz di mittunt reseruantes in memoria vt i absentia detrahant. z vestes p̄scidūt vsq3 ad nates. **V**estis. n. hominis ē fama bona z honesta. istam vestem p̄scidunt vsq3 ad nates. i. vsq3 ad denu dationē illoz de quibus h3 verecundari z cō fundi. iō satis p̄ueniēter describit eos **Dauid** p̄s. v. **S**epulcrū patens est guttur eozum zc.

q. d. detractozes sunt immūdicie receptiui. qz sepulcrū patens. **I**n iusticie effectiui. quia lin guis suis dolose agebant. **P**equitrie infectiui. qz venenū aspidū sub labijs eozum. **D**e p̄mo videndū qz sepulcrum patens recipit in diffe renter corpus mortuū cuiuscunq3. z qz nō est clausum eo qz est patens. ideo fetozes z horro res illius quē recipit omnib3 cōicat. z oēs ac cedētes inficit z corrupit. **I**sto mō quidam sunt exploratiui criminū z defectuū pximoz z eoz q̄ eis p̄uiunt quocūq3 mō siue sint iu sti siue iniusti. qz nemo sine crimine viuit. di cit **Cato.** quos quidē defectus cū notauerint omnibus publicant vbi p̄nt nocere. z quia ca rent opculo nihil p̄nt celare. ideo tales immū di sunt. qz in veteri lege vas qd caruit opcu lo immundū erat **Nūeri. xix.** vñ honozate p̄ sone p̄pe talia sepulcra nō accedūt. qz sunt fe tētia. horribilitatē aut fetidoz fugiunt. vñ et ipsimet remanēt pfusi eoz immūdicia ostēsa. **Q**uia dicit **Arist.** **Q**ualis vnusq3q3 ē talibus delectat. **S**icut. n. rabidi iuxta talia nō verē tur sedere z qui in sordibus ē fordescat adhuc **Poē. xxij.** **P**er oppositū viri sancti et electi defectus frat3 suoz q̄stū bona p̄scia pmittit. sepeliūt z occultant. apponētes mirrhā p̄ pas sionis z inuoluentes illos in sindone charita tis. qz charitas opit delicta vnūsa **Prouer. x.** **E**t yngentes illos balsamo hōeste excusati onis q̄stum p̄scia bona pmittit. ponūt i sepul cro nouo p̄ discretū moduz ordinate increpa tionis. excisum in petra p̄ p̄sensum bone cogi tatōis. **S**cdo sunt iniusticie effectiui. quia lin guis suis dolose agebant. cōiter. n. sub specie charitatis z p̄passiōis p̄ponunt venenū ma liciose intentōis. **E**t de talib3 dī illud p̄s. xlix. **O**s tuū abundauit malicia. **T**ertio sunt ois iusticie infectiui. qz venenū aspidū s̄b linguis eoz. **I**stud venenū ē valde nociuū. qz sic into xicat qz nullo remedio curari valeat. **I**esus. n. infamia p̄ detractōem vix vel magna difficul tate sanatur. qz est venenum aspidum insana bile **Beuf. xxxij.** **E**t ē notandū qz detractoz p̄ illā bestiam figurat quaz vidit **Daniel** q̄ erat filis v̄slo. z tres ordines dentū erant i ore ipi us. z dictū est ei. **S**urge comede carnes pluri mas **Dañ. vij.** **I**n tribus ordinibus dentū fi gurant tres modi artificialif detrahēdi. **P**ri mus mod⁹ ē bona que hō facit diminuerē vel male exponere tanq̄ ex corrupta sint facta in tentiōe vel p̄patiōe ad alium ostendere qz nō sint ita v̄tuose vel excellēter facta vt decebat. **S**cdo modus est defectus veros z occultos p̄tra legē charitatis publicare vel p̄ponē sub intentiōe famā ledendi. **T**erci⁹ mod⁹ ē q̄ pesti m⁹ ē falsa crimia p̄fingere z innocētib3 impo nere. **I**sti tres sūt ordines dentū q̄ in q̄bus daz

Dñica quinta post pasce

abundāt. 3 quos. ij. **Pe. ij.** deponētes inquit oēm maliciā et oēm dolum et silarōes et inuidias et omnes detractōes q̄si mō geniti infātes lac ꝑcupiscite. **Signāter** docz deponere oīs detractōes. i. tres modos ꝑdictos. qz omne et totū sup tria ponimus q̄ signant ꝑ tres ordines i ore v̄si. **Et** ꝑnter depositis illis dentib⁹ maliciosus esse debemus sic infātes q̄ carētes dētib⁹ mordere nesciunt. et lac dulcis et suavis affabilitat sine dolo et malicia desiderare. vt d̄ vnoquoqz n̄m verifice illud **Canē. iij.** **Fa**uus distillans labia tua mel et lac sub lingua tua. et hoc q̄rtum ad scdm.

De eadē dñica post octauas pas. Ser. ij.

Renamen dico

vobis si qd petieritis ꝑrem meuz in noie meo dabit vob **Joh. xvj.** **Plin.** in spec. natu. Fortis odor rute ꝑsuevit rosas aperire cū ipsa fuerit inter rosas plātata. q̄propter b̄scientes ortulani sagaces qui in maio cito maturas rosas h̄re volentes ꝑ crinalibus fiedis plantant rutas infra rosas. et cuz velint vt rose apiantur mouent rutam. ex cuius motione odor ascendit et facit rosas apiri. **Moralit̄** ꝑ rutam intellige orōem ꝑpter tria. ꝑmo ratioe ignitiōis. qz ruta ē nature feruentissime et ꝑ agrestis q̄ domestica. habet. n. virtutem calidā et siccā. vt inq̄t **Pli.** in spe. natu. **Sic** oratō debet esse feruida ꝑ deuotionē vt mentē calefaciat et inflamet ad dilectōem et desiccet humore. i. fluxuz cogitationū malarum. vt dicit **Ansel. li. similitudinū. iij. c. xliij.** **Secdo** ratione nutritōis. qz ruta gaudet siccitate. et nutritur cinere vt erucis possit carere. **Amicitia** q̄ dē magna ē sibi cū ficu. sic ofo gaudet abstinentie siccitate et nutrit cinē hūilitat. ꝑꝑ primū dicit **Cris. sup. Mat.** q̄ antiq̄ ꝑres q̄tiens orare voluerūt ieiuniū cū orōne iunxerūt. **Quia** **Tob. xij.** bona ē ofo cū ieiunio. ꝑpter scd̄z d̄r **Eccl. xxxv.** Ofo hūilliant se celos penetrabit et donec appropinquet nō ꝑsolabit. et non discedet donec aspiciat altissim⁹. **Ibi** dicit glo. **Quāto** hūillior ē ofo tāto maiorē effectū habebit apud deū. diligit etiā societate et amicitia sic. **ꝑ** sicū intellige elynā. qz sicut sicū ē fructus miti et dulcis. sic elemosyna d̄z dari cū mititate et dulcedine pietatis. iō dicit moral. **Di** te tribue ꝑ laude xpi petēti. **Si** tibi res desūt. da xba benigna roganti. **ꝑ** autē oratio debz esse socia cū elemosyna. dicit **Cris. sup. math.** **In**firma ē oratio que elemosynaz largitōi est inimica. **Tertio** rōne munitōis. quia ruta munit et defendit ꝑtra animalia venenosa. **Et** iō dicit **Pli. i. spe. na.** q̄ antiqui romani bibebāt mustū rutarū ꝑtra venenū et venenosa et alias ꝑpassiones. sic ofo munit et defendit ꝑtra spē-

tes infernales. quia **fm Aug.** Oratō est diabolo suppliciu. **Iō** dicit **Hiero.** in quadā epistola. **Egrediētes** d̄ hospicio armet ofo. egrediētibus d̄ platea occurret oratio. et iō ꝑgrue ꝑ rutam intelligit oratio. **Sed** ꝑ rosam intellige virginale cor xpi dñi n̄ri. qz sicut rosa sua pulcritudine visu ꝑascit. sic virginale cor ꝑascit visum mentis nostre. iuxta illud. **Qui** ꝑscis inter lilia. **Illud** quidē virgineū cor christi iesu apit odor fortis nostre orōnis. et intantū sibi placz n̄ra deuota feruida q̄ ofo. vt q̄c qd petierimus patrē in noie ipsi⁹ d̄ dabit nob vt dicit xba ꝑassumpta. **Amē amē** dico vobis. **In** q̄bus ꝑncipalit̄ duo tangunt. vici ex auditōis securitas. ibi. **Amē amen** dico vob. petētis abilitas. ibi. **Si** qd petie. ꝑa. **ꝑro** q̄ ē notandū. experientia docuit in multis q̄ apud liberales dominos securus ē ꝑaup in suis petitionibus vt exaudiatur citius. **Nam** refert **Suetonius** de **Titho** impatore q̄ adeo benign⁹ fuit et liberalis vt neminē a se sine spe aut munere dimitteret abire. **Et** cuz aliq̄n admonere ne tanta petētibus ꝑmitteret. nō oportet inquit a **fmone** ꝑncipis queq̄ tristē abscedē. et licet aliq̄n dñi sint adeo liberales vt se cure possit ad eos quisqz accedere spe exauditionis. videmus tñ q̄ quilibz volēs ab eis aliq̄d impetrare aliquos de familia dñi ꝑsuevit secū sumere. q̄bus habitis abilis ꝑcator accedat. **Spūaliter** deus pater ē domin⁹ omniuz liberalissimus. cuius quidē liberalitatis aliq̄ sunt signa. **Primū** q̄ plus reddit homi q̄ abstulit. quod patz in **Job. c. j.** **Cui** deus abstulit tā plē q̄ subam. vici. vij. filias et tres filios et. vij. milia ouium. et tria milia cameloz. quigēta iuga boum. et q̄ngentas asinas. et cum ꝑbasset patiam eius. addidit q̄q̄ ei duplicia ꝑter filios **Job** vlē. qz dicit. fuerunt ei. vij. filij et tres filie. **Ex** q̄ ꝑz q̄ ples nō fuit duplicata. qz tot habuit quot añ. **Secdo** signū diuine liberalitatis ē q̄ tribuit plus ꝑmissum impledo q̄ exp̄ssit ꝑmittendo. sicut ꝑz **Nume. xvij.** vbi dñs ꝑmisit **Moyse** cum esset dissensio de sacerdotij q̄ virga illius que elegisset ꝑ officio sacerdotij in crastino post allationē i templū germinauit. et ꝑꝑ tribuit. qz virga nō solū germinauit s̄ floruit. et folijs dilatatis amig/ dela ꝑtulit. **Tertiu** signū ē q̄ plus tribuit q̄ rogat. sicut patz. **ij. Reg. iij. et. ij.** **Paral. j. de Salomone** q̄ cū ꝑmotus esset in regez. et ostias deo immolasset. et nocte seq̄nti apparuit sibi dñs di. **Postula** quid vis vt dem tibi. **Cui** r̄ndit. **Domine** deus ego sum puer paruulus et ignorans ingressū meū et exitum meuz. et tu elegisti me regē sup ꝑꝑm tuuz qui innumera bilis est sic arena maris. da ergo dñe mihi cor docile vt discernē possiz inē bonū et malū. et se-